

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Skolans strukturer stöder det mobbningsförebyggande arbetet

Christine Söderek

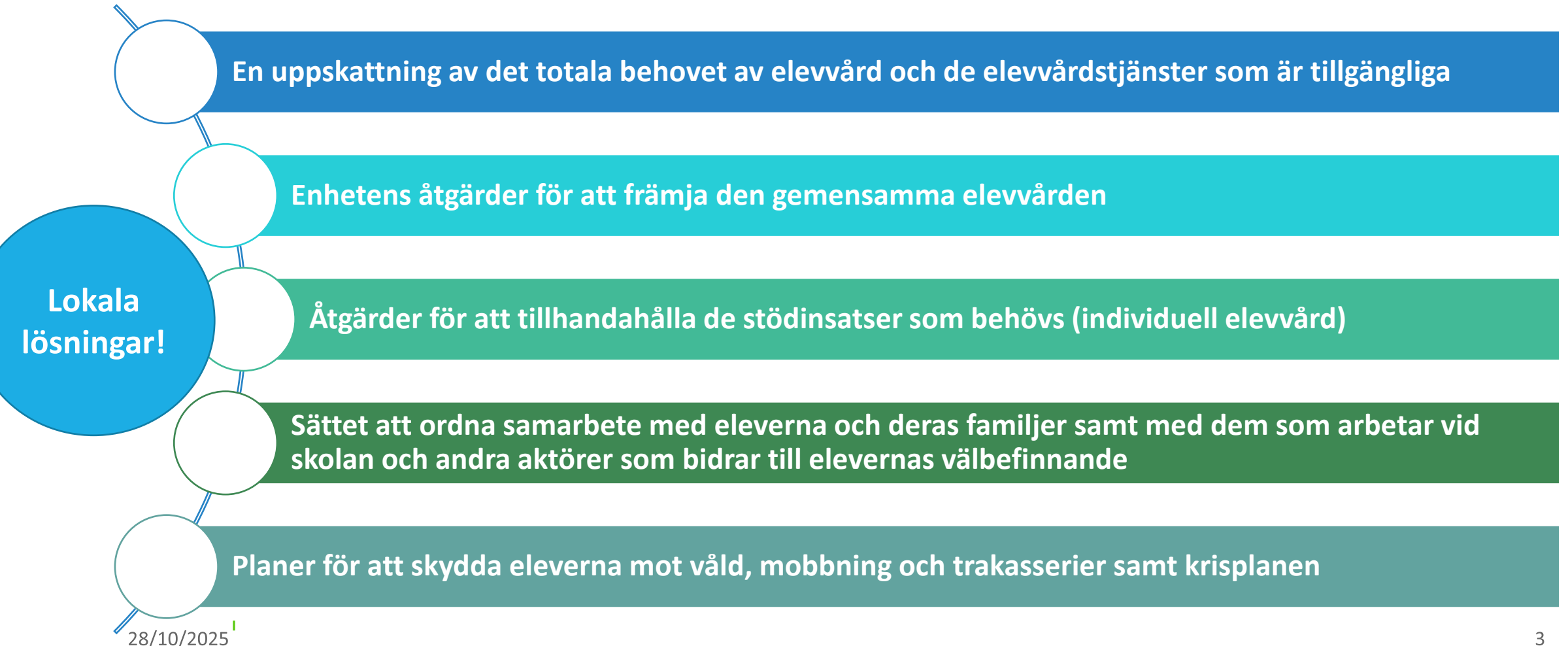

Lagstiftningen skyddar och förpliktar

- FN:s konvention om barnets rättigheter
- grundlagsenliga rättigheter: rätt till liv, trygghet, frihet och integritet
- rätten till en trygg studiemiljö
- den gemensamma elevvården som primärt verksamhetssätt; individuell elevvård är en rättighet
- planer för att skydda eleverna mot våld, mobbning och trakasserier som en del av utbildningsanordnarens elevvårdsplan
- jämställdhetslagen och diskrimineringslagen samt tillhörande skolvisa planer
- granskning av sundheten och säkerheten vid läroanstalten samt välbefinnandet i studiemiljön
- ordningsregler
- disciplinära och tillrättavisande åtgärder
- mobbning som uppfyller kännetecknen för ett brott
- anmälningsskyldigheter och rätt till utlämnande av uppgifter

Utbildningsanordnarens elevvårdsplan

Utbildningsanordnaren svarar för att följande enhetsvisa **uppgifter** ingår i planen för hur elevvården ska genomföras, utvärderas och utvecklas:

Rätten till en trygg studiemiljö – fysisk, psykisk, social och pedagogisk

Utbildningsanordnarens elevvårdsplan:

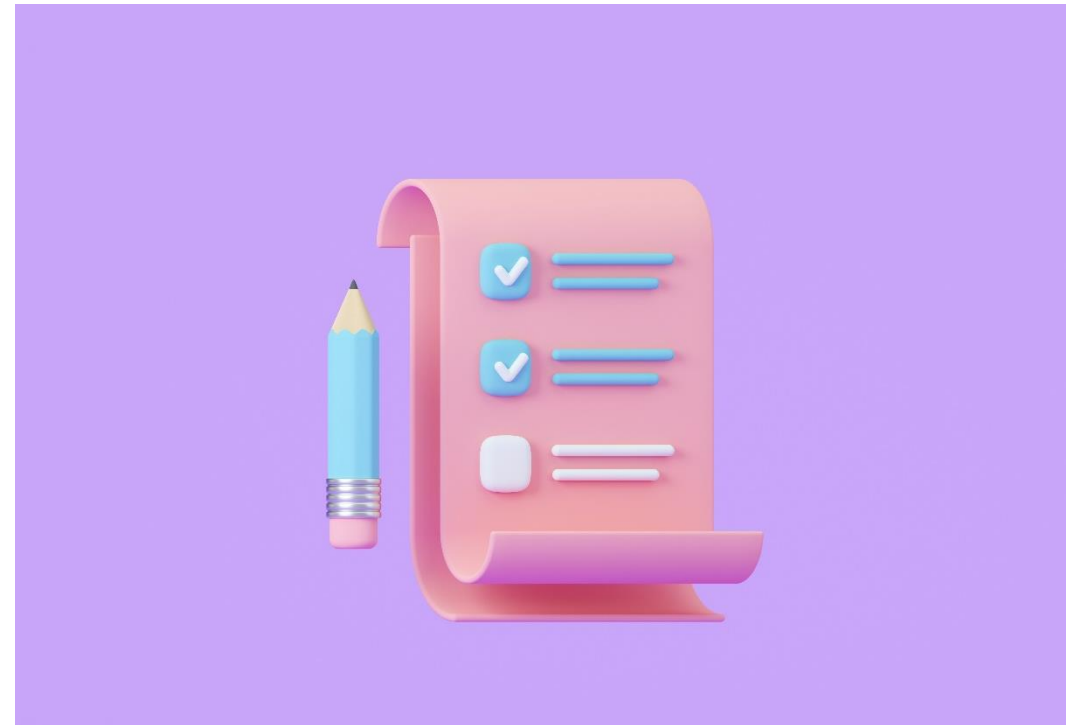
5) Planer för hur eleverna ska skyddas mot våld, mobbning och trakasserier samt krisplanen

(Grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen)

Eleven har rätt till en trygg skolmiljö. Det innebär såväl fysisk, psykisk, social och pedagogisk trygghet.

Utbildningsanordnaren bär ansvaret för **systematisk utveckling av verksamhetskulturen, gemensam beredning och utarbetande av gemensamma tillvägagångssätt tillsammans med skolorna** i syfte att säkra tryggheten.

Utbildningsanordnaren **introducerar** sin personal och elevvårdstjänsternas personal i förfaringssätten i olika problemsituationer och **sköter kommunikationen om och uppdateringen av** planerna.

Planer för hur eleverna ska skyddas mot våld, mobbning och trakasserier

I utbildningsanordnarens elevvårdsplan beskrivs **separat åtgärderna för att förebygga våld, mobbning och trakasserier, följa upp deras förekomst och ingripa i problemsituationer samt rutinerna som förutsätts för uppföljningen efteråt.**

I planen beskrivs **lärarens eller rektorns skyldighet att meddela** om trakasserier, mobbning, diskriminering eller våld som skett **i lärmiljön eller under skolvägen** och som kommit till hans eller hennes kännedom, till vårdnadshavaren eller någon annan laglig företrädare för de inblandade eleverna.

Dessutom beskrivs förfaringssätten för att **hänvisa eleverna som är i behov av stöd** (både eleven som misstänks för gärningen och eleven som utsatts) **till elevvårdstjänsterna.**

En beskrivning av **samarbetet med vårdnadshavarna och myndigheterna**, inklusive förfaringssätten gällande **anmälningsskyldigheten** till socialvården och/eller polisen, är en del av planen.

Läraren

förebygger alla former av mobbning och våld genom att

- samarbeta med de andra lärarna och skolans övriga personal
- delta i skolans arbete mot mobbning och våld enligt planerna
- stärka elevernas delaktighet
- inkludera vårdnadshavarna i samarbetet
- ge stöd för lärande och skolgång
- stärka den gemensamma elevvården och hänvisa till elevvårdstjänsterna
- främja elevernas välbefinnande
- stärka elevernas emotionella och sociala färdigheter
- med hjälp av olika pedagogiska metoder se till att alla elever är delaktiga och har en konstruktiv interaktion i gruppen samt förebygga upplevelser av utanförskap
- stärka elevernas säkerhetskompetens
- stärka det yrkes- och sektorsövergripande samarbetet
- främja trygga övergångar mellan utbildningsstadier för eleverna
- främja smidig överföring av information till välfärdsområdet och polisen.

Läraren

ingriper vid alla former av mobbning och våld

- omedelbart och med låg tröskel
- tillsammans med eleven eller eleverna och vid behov skolans övriga personal ta reda på vad som har inträffat
- vidta elev- och gruppsspecifika åtgärder
- anmäla mobbning och våld i lärmiljön eller på skolvägen till den misstänkte mobbarens och offrets vårdnadshavare
- samarbeta med vårdnadshavarna
- hänvisa till elevvårdstjänsterna
- vid behov genomföra fostrande samtal eller disciplinära åtgärder
- konsultera barnskyddet och göra en barnskyddsanmälan om oro väcks för en minderårig elev
- konsultera polisen och göra en brottsanmälan vid misstanke om brott
- omedelbart ringa 112 om det är fråga om en akut situation
- säkerställa att mobbningen och våldet inte fortsätter genom uppföljning.

Eleven

- Eleven har rätt till en trygg studiemiljö
- Eleven ska uppträda sakligt
- Eleven ska låta bli att mobba eller diskriminera andra
- Eleven ska agera så att hen inte äventyrar andra elevers, skolgemenskapens eller studiemiljöns säkerhet eller hälsa.

Hög tröskel att berätta för vuxna om mobbning:

Våra elever önskar sig

- att vi vuxna bli modigare på att föra på tal sådant som inte är okej,
- att vi på förhand talar om dessa fenomen och hur man i skolan jobbar med att reda ut problemsituationer och
- att vi har tid och tar oss tid till att verkligen bemöta och lyssna på eleverna när de vänder sig till oss med sina bekymmer.

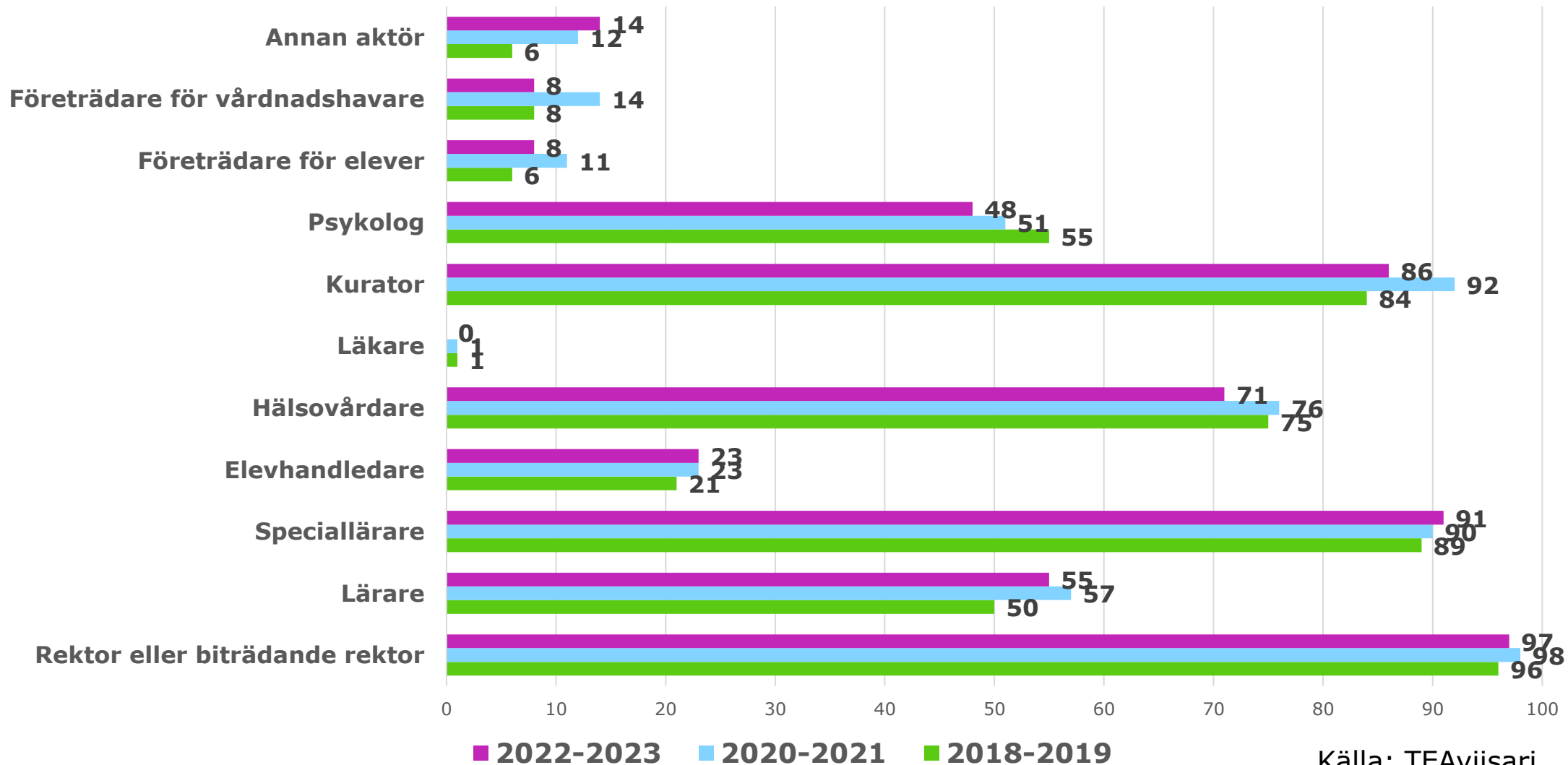
Strukturer som stöder välbefinnandet

Elevvårdsgruppen vid skolan

- Skolans elevvårdsgrupp **ansvarar för planeringen, utvecklingen, genomförandet och utvärderingen av den gemensamma elevvården.**
- Beslut om gruppens sammansättning, uppgifter och arbetssätt fattas **lokalt.**
- I elevvårdsgruppen kan man diskutera till exempel atmosfär, arbetsro, mobbning, välbefinnande, hälsa, trygghet och delaktighet inom gruppen, klassen, studiemiljön eller gemenskapen.
- I gruppen diskuterar man hur man kan förebygga fenomen av olika slag och kommer överens om gemensamma sätt att ingripa.
- I elevvårdsgruppen **behandlas inte frågor som gäller enskilda elever.**
- Även elever, vårdnadshavare eller utomstående samarbetsparter deltar i behandlingen på det sätt som behandlingen av ärendet förutsätter. Gruppen kan även höra sakkunniga om det behövs.

I skolans elevvårdsgrupp deltar regelbundet följande personer

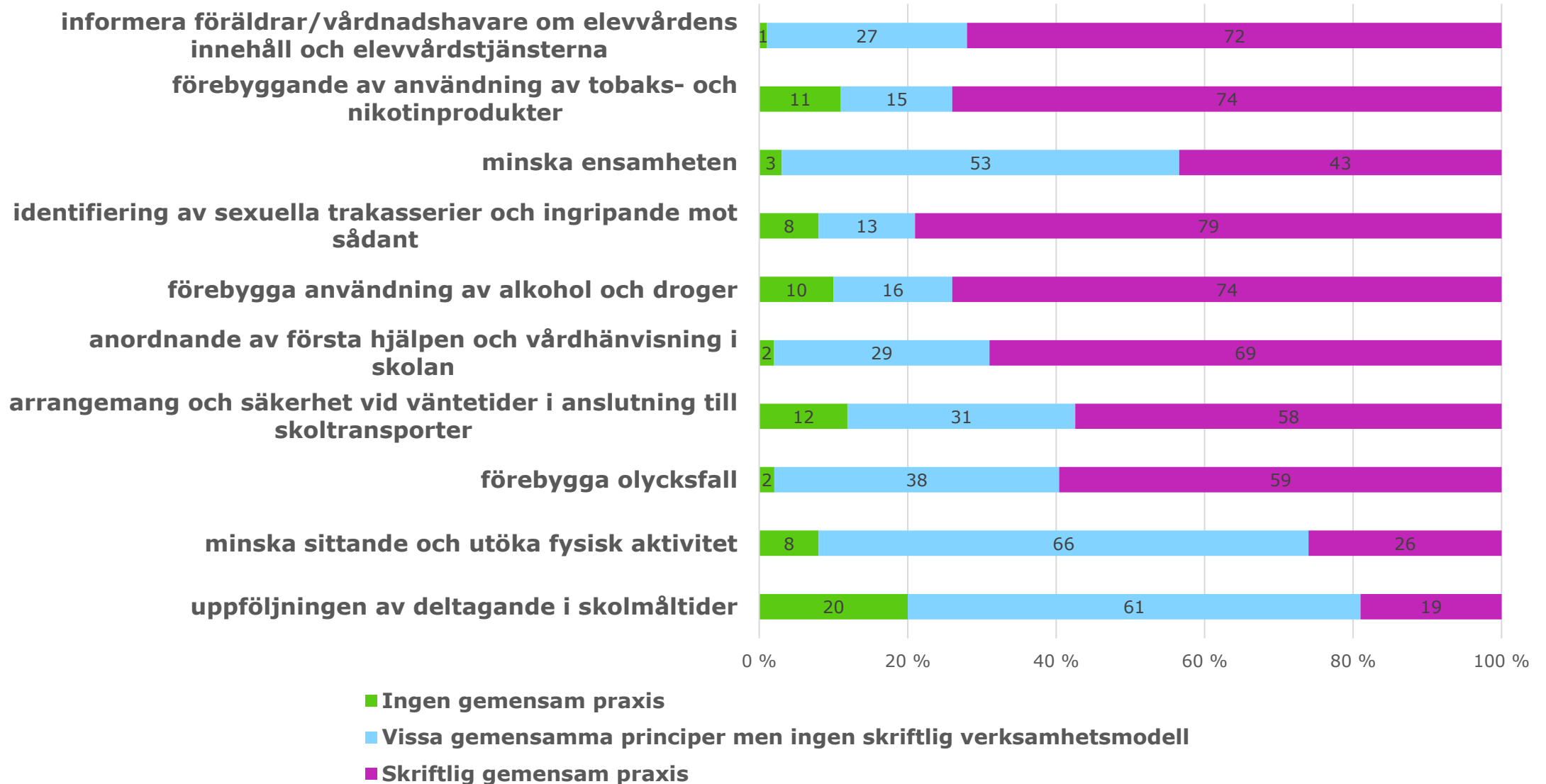

Källa: TEAvisari

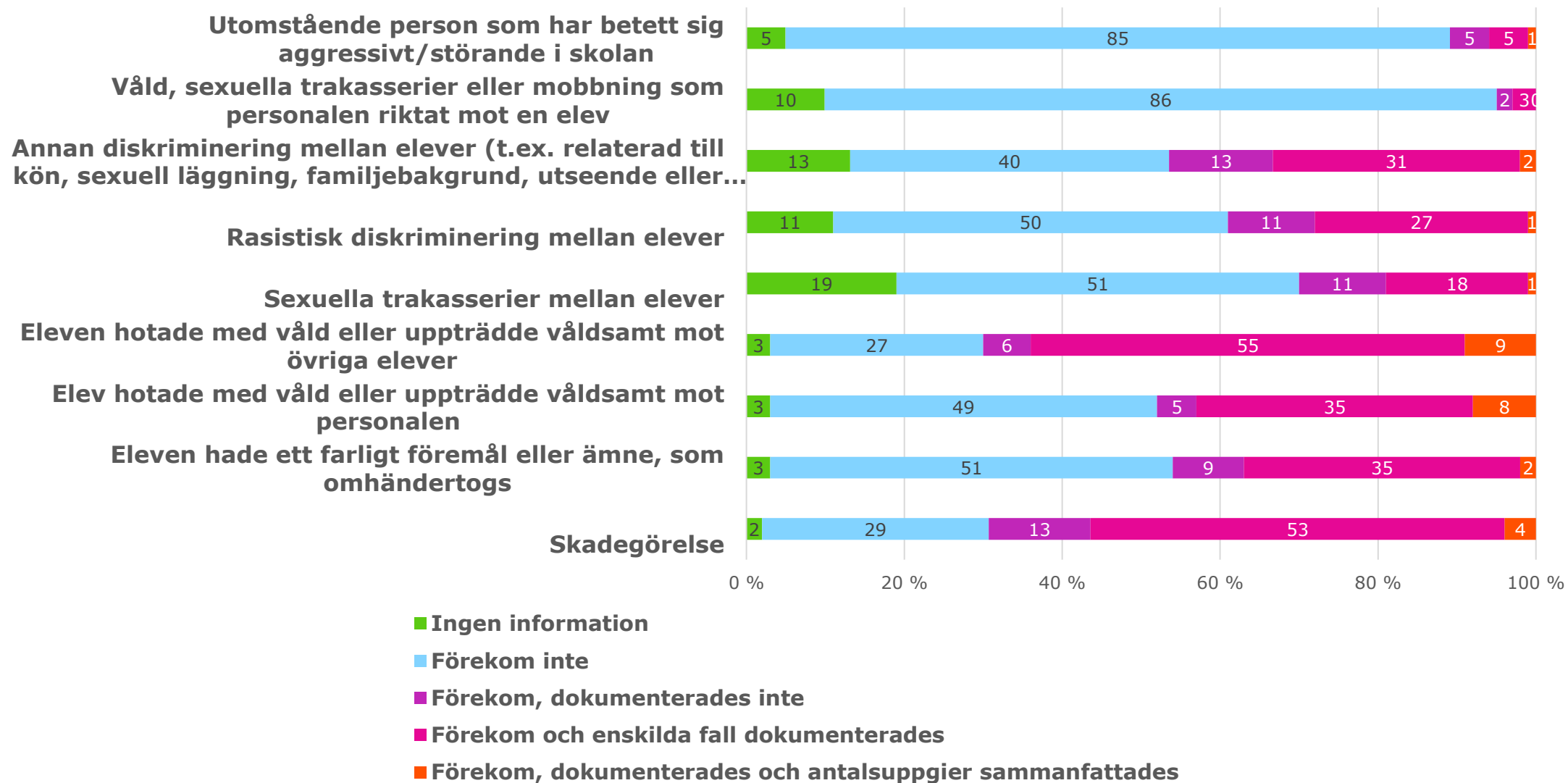
Till elevvårdsgruppens uppgifter kan till exempel höra att:

- **samla in uppgifter som gäller välbefinnande från olika källor**
- skapa **strukturer och arbetssätt för den gemensamma elevvården och det förebyggande arbetet**
- utveckla och utvärdera den egna elevvårdsgruppens tillvägagångssätt
- se till delaktigheten (inklusive elever, vårdnadshavare, samarbetsparter)
- **sätta sig in i utbildningsanordnarens elevvårdsplan och förankra planen samt uppdatera den vid behov och göra eventuella preciseringar på enhetsnivå**
- informera eleverna, vårdnadshavarna, personalen och samarbetsparterna om elevvården
- se till att personalen är insatt och säkerställa att personalen har den kompetens som krävs för det gemensamma arbetet
- följa upp och utvärdera den gemensamma elevvården.
- samordna hur man förebygger frånvaro, systematiskt följer upp frånvaron och ingriper vid frånvaro som en del av det gemensamma elevvårdsarbetet.
- samordna tillvägagångssätten för att förebygga användningen av tobaksprodukter och andra rusmedel och ingripa vid användning som en del av det gemensamma elevvårdsarbetet.
- **samordna tillvägagångssätten som finns i planerna för att skydda eleverna mot våld, mobbning och trakasserier** och krisplanen som en del av det gemensamma elevvårdsarbetet.

Har skolan en gemensamt överenskommen praxis eller förhållningsregler i följande situationer?

Förekom följande trakasseri- eller problemsituationer i skolan läsåret 2022–2023?

Tack!

